

Bruxelles, den 24. februar 2026
(OR. en)

6659/26

MI 175
COMPET 231

FØLGESKRIVELSE

---

fra: Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen

modtaget: 20. februar 2026

til: Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union

---

Komm. dok. nr.: COM(2026) 86 final

Vedr.: RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET
Om gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer

---

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2026) 86 final.

Bilag: COM(2026) 86 final

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 20.2.2026
COM(2026) 86 final

**RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET
EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

**Om gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7.
september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer**

{SWD(2026) 64 final}

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Politisk baggrund: arbejdskraft- og færdighedsmobilitet i en tid med mangel på arbejdskraft	4
2. Direktivet om erhvervsmæssige kvalifikationer yder afgørende støtte til mobiliteten i det indre marked	7
3. Samlet brugeroplevelse	10
3.1. Tilgængelighed og udveksling af oplysninger.....	10
3.2. Anerkendelsesordninger.....	12
3.2.1. Den generelle ordning for anerkendelse	12
3.2.2. Automatisk anerkendelse baseret på erhvervserfaring.....	14
3.2.3. Automatisk anerkendelse baseret på mindstekrav til uddannelse	15
4. Gensidig tillid og administrativt samarbejde er afgørende for, at de lovgivningsmæssige rammer kan fungere.....	18
4.1. Underretninger.....	18
4.2. Advarselsordningen	19
4.3. Opdateringer af den automatiske anerkendelsesordning baseret på mindstekrav til uddannelse.....	21
5. Digitalisering	23
6. Konklusioner	24

Det indre markeds effektive funktion afhænger af, at kvalificerede erhvervsudøvere på tværs af alle sektorer og kompetenceniveauer har frihed til at flytte til og arbejde i de lande, hvor deres kompetencer er efterspurgt. Den europæiske konkurrenceevne afhænger af styrken og gennemførelsen af det indre marked, som fortsat er EU's vigtigste økonomiske motor. Et reelt integreret marked kan imidlertid ikke fungere effektivt uden mobilitet for personer og fri bevægelighed for kompetencer. Derfor har kommissionsformand Ursula von der Leyen i sine politiske retningslinjer bebudet, at Kommissionen vil fremlægge et initiativ vedrørende færdighedsportabilitet for at sikre, at en færdighed, der er erhvervet i ét land, anerkendes i et andet. I strategien for det indre marked 2025 understreges også betydningen af erhvervsmæssig mobilitet, og anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer udpeges som en af de væsentligste hindringer for den frie bevægelighed for tjenesteydelser og arbejdstagere i hele EU. Erhvervsudøveres mulighed for at flytte og få deres kvalifikationer anerkendt på tværs af grænser er afgørende for, at de kan udvikle sig, for at virksomheder kan få adgang til de talenter, de har brug for, for at innovation kan spredes, og for at produktiviteten kan øges.

Formel anerkendelse af kvalifikationer fra de kompetente myndigheder i en medlemsstat er kun nødvendig, hvis adgangen til erhvervet er lovreguleret¹ i det pågældende land. Lovregulering af erhverv er stadig medlemsstaternes kompetence inden for rammerne af EU-retten, herunder principperne om ikkeforskelsbehandling og proportionalitet. På nuværende tidspunkt er over 5 700 erhverv lovreguleret i EU's medlemsstater², med betydelige forskelle mellem dem. Ifølge de seneste tilgængelige skøn arbejder ca. 22 % af de beskæftigede i EU i et lovreguleret erhverv³. Begrundet og forholdsmæssig lovregulering kan spille en vigtig rolle i beskyttelsen af offentlige politiske mål, forbrugerbeskyttelse og offentlighedens sikkerhed samt i beskyttelsen af sundhed og miljø. Ikke desto mindre kan forskellige krav for adgang til lovregulerede erhverv i EU begrænse den grænseoverskridende erhvervsmæssige mobilitet.

Direktivet om erhvervsmæssige kvalifikationer⁴ spiller fortsat en afgørende rolle i at sikre denne mobilitet, både for arbejdstagere og selvstændige, samtidig med at mål af almen interesse såsom servicekvalitet og offentlig sikkerhed

---

¹ Som defineret i artikel 3, stk. 1, litra a), i direktiv 2005/36/EF, som ændret.

² [Database over lovregulerede erhverv](#).

³ Se [meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om anbefalinger til reformer af reguleringen af liberale erhverv](#) (COM(2016) 820 final).

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer ("direktivet") blev vedtaget for at konsolidere flere tidligere instrumenter vedrørende anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer på tværs af EU. Efter at direktivet blev gennemført i national ret frem til oktober 2007, har det gennemgået en række vigtige ændringer for at modernisere og tilpasse det til udviklingen i de erhvervs- og lovgivningsmæssige sammenhænge. Den mest betydningsfulde reform blev vedtaget i 2013 og gennemført i 2016 med indførelsen af det europæiske erhvervspas, en advarselsordning, en strømlinet anerkendelsesprocedure og muligheden for delvis adgang for grænseoverskridende erhvervsudøvere. Denne revision gav også Kommissionen beføjelse til at vedtage delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, hvilket gør ordningen mere fleksibelt. Efterfølgende delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter sikrede regelmæssige ajourføringer af direktivet og bidrog til at opretholde tilliden til ordningen og den frie bevægelighed inden for EU's indre marked, samtidig med at servicekvaliteten og den offentlige sikkerhed blev opretholdt.

beskyttes. Det fastsætter procedureregler for anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer på tværs af medlemsstater⁵, hvilket giver erhvervsudøvere mulighed for at få adgang til og udøve lovregulerede erhverv i en anden medlemsstat, enten på permanent eller midlertidig og lejlighedsvis basis. Den konstante strøm af afgørelser om anerkendelse efter reglerne i direktivet bekræfter, at det faktisk fremmer den erhvervsmæssige mobilitet. Mange af afgørelserne om anerkendelse vedrører erhverv, hvor der er mangel på arbejdskraft, i vigtige sektorer, der er præget af stor efterspørgsel efter kvalificeret arbejdskraft, såsom sundhedspleje og uddannelse. Uden direktivet ville sygeplejersker med ansvar for den almene sundheds- og sygepleje, læger, lærere, arkitekter, elektrikere, blikkenslagere og mange flere erhvervsudøvere, der ønsker at få deres kvalifikationer anerkendt i en anden medlemsstat, skulle kæmpe med øget kompleksitet og finde rundt i forskellige nationale anerkendelsesregler og -procedurer. Ved at skabe en juridisk bindende, harmoniseret ramme, der regulerer anerkendelsesprocesser i hele EU, giver direktivet lettere adgang til fordelene ved det indre marked for lovregulerede erhverv og erhvervsfaglige brancher, der er afgørende for EU's konkurrenceevne.

Erfaringerne fra erhvervsudøvere, der navigerer i de eksisterende lovgivningsmæssige rammer, viser imidlertid, at anerkendelse ofte kan være en kompleks og tidskrævende proces. Selv om rammens fundament grundlæggende er solidt, risikerer langvarige procedurer, ujævn digitalisering af nationale processer og procedurer samt omfattende dokumentationskrav at underminere dens potentiale. Interessenterne glæder sig over de resultater, der er opnået med direktivet, men opfordrer til et fornyet fokus på forenkling, gennemsigtighed og digital omstilling for at imødekomme behovene hos nutidens mobile arbejdsstyrke. I sin særberetning fra 2024 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer i EU bemærkede Den Europæiske Revisionsret også, at medlemsstaternes anvendelse af direktivet var mangelfuld, herunder manglende elektroniske procedurer, mangler og uoverensstemmelser i de oplysninger, der gives til offentligheden, dyre og besværlige processer samt mangler i brugen af advarselsordningen, der skal bidrage til at sikre patient- og forbrugersikkerheden.

I denne rapport vurderes gennemførelsen af direktivet. I henhold til direktivets artikel 60, stk. 2, skal Kommissionen hvert femte år offentliggøre en rapport om gennemførelsen af direktivet⁶. I denne gennemførelsesrapport, som fokuserer på

---

⁵ Reglerne i direktiv 2005/36/EF, som ændret med meget begrænsede tilpasninger, finder også anvendelse på Island, Liechtenstein og Norge gennem aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde. Visse regler i direktiv 2005/36/EF finder også anvendelse på Schweiz gennem aftalen mellem EU og Schweiz om fri bevægelighed for personer. Denne rapport omhandler specifikt gennemførelsen af direktivet i EU's medlemsstater.

⁶ Nogle data dækker perioden 2018-2023 af følgende grunde: For det første for at give et bedre sammenligningsgrundlag med tidligere år, da der var et fald i antallet af afgørelser om anerkendelse i covid-19-perioden. For det andet er data om afgørelser om anerkendelse for 2024 endnu ikke fuldt tilgængelige, da medlemsstaterne er forpligtet til at indberette sådanne statistikker til Kommissionen årligt og ofte først gør det i anden halvdel af det følgende år, da de først skal indsamle dem fra de kompetente myndigheder.

perioden 2020-2024⁷, redegøres der for mangler, problemstillinger og udfordringer i forbindelse med direktivets gennemførelse i den nuværende politiske kontekst. Mere specifikt omhandler rapporten, hvordan direktivet letter mobiliteten for erhvervsudøvere i det indre marked (afsnit 2), og potentielle forbedringer af den samlede brugeroplevelse under de forskellige anerkendelsesordninger (afsnit 3). Den indeholder også en analyse af, hvordan den retlige ramme fremmer tillid og administrativt samarbejde mellem de relevante myndigheder i medlemsstaterne (afsnit 4), og i hvilket omfang digitale værktøjer anvendes til støtte for de proceduremæssige aspekter af rammen (afsnit 5). Rapporten bygger på skrivebordsundersøgelser og omfattende høringer af interessenter, herunder medlemmer af Koordinatorgruppen for Anerkendelse af Erhvervsmæssige Kvalifikationer⁸, samt kompetente myndigheder, tilsynsmyndigheder, faglige sammenslutninger, civilsamfundet, arbejdsmarkedets parter og borgere⁹.

1. Politisk baggrund: arbejdskraft- og færdighedsmobilitet i en tid med mangel på arbejdskraft

Efter covid-19-pandemien kom EU's arbejdsmarked sig hurtigt og overgik niveauet fra før pandemien, hvilket resulterede i rekordlave arbejdsledeshedstal.

Den gradvise afmatning i beskæftigelsesvæksten, der begyndte i 2022, fortsatte i første halvdel af 2025, men EU er i øjeblikket fortsat på rette vej til at nå sit overordnede beskæftigelsesmål på 78 % inden 2030¹⁰. Med mindre udsving er det uudnyttede arbejdskraftpotentiale i den udvidede arbejdsstyrke i EU faldet støt fra 18,6 % i 2015 til det rekordlave niveau på 10,9 % i andet kvartal 2025¹¹.

Samtidig er manglen på arbejdskraft og færdigheder fortsat en betydelig og vedvarende udfordring i hele EU. På trods af et fald fra det højeste punkt i 2022 er der stadig stor mangel efter historiske standarder, og det underminerer fortsat EU's

---

⁷ Den [seneste gennemførelsesrapport](#) blev offentliggjort af Kommissionen den 11. maj 2020 sammen med [et ledsagende arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene](#). Denne gennemførelsesrapport dækkede en periode på fem år (2014-2019) og fokuserede på de nye elementer i direktiv 2013/55/EU, herunder det europæiske erhvervspas, moderniseringen af viden, færdigheder og kompetencer for sektorerhvervene, de fælles uddannelsesprincipper og det særlige efteruddannelsesprogram for rumænske sygeplejersker. I gennemførelsesrapporten fra 2020 blev det konkluderet, at den retlige ramme i henhold til direktivet om erhvervsmæssige kvalifikationer effektivt lettede mobiliteten for erhvervsudøvere på tværs af medlemsstaterne, og at gennemførelsen var blevet forbedret som følge af de håndhævelsesforanstaltninger, som Kommissionen havde truffet. Rapporten pegede imidlertid også på flere områder, der giver anledning til bekymring, herunder proceduremæssige krav, der pålagde ansøgerne en betydelig administrativ og økonomisk byrde, samt mangler i driften af de nationale kvikskranks og advarselsordningen.

⁸ Koordinatorgruppen for Anerkendelse af Erhvervsmæssige Kvalifikationer blev oprettet ved Kommissionens afgørelse af 19. marts 2007 (2007/172/EF) for at fremme en ensartet anvendelse af direktivet og indsamle alle oplysninger, der er relevante for dets anvendelse. Gruppen består af nationale koordinatore, der er udpeget af medlemsstaterne.

⁹ Se arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene, der ledsager denne rapport, for nærmere oplysninger om høringsstrategien og de forskellige spørgsmål, der blev stillet til de forskellige interessentgrupper.

¹⁰ [Forslag til en fælles rapport om beskæftigelsen 2026](#).

¹¹ [European Economic Forecast. Autumn 2025](#).

konkurrenceevne i den globale økonomi¹². Den påvirker især små og mellemstore virksomheder (SMV'er). Der er navnlig alvorlig mangel inden for administrative tjenester og støttetjenester, liberale, videnskabelige og tekniske tjenesteydelser, transport, overnatningsfaciliteter og restaurationstjenester, bygge- og anlægsvirksomhed samt information og kommunikation. Med hensyn til erhverv klassificerer de fleste lande følgende som erhverv med kritisk mangel: informations- og kommunikationsteknologi (IKT), sundhedssektoren og transport (f.eks. erhvervschauffører). Strukturelle faktorer såsom demografiske ændringer og krav til færdigheder i forbindelse med den digitale og grønne omstilling samt dårlige arbejdsvilkår i visse sektorer vil sandsynligvis betyde, at denne mangel ikke afhjælpes i den nærmeste fremtid. Efterhånden som digitaliseringen og udbredelsen af kunstig intelligens (AI) accelererer, vil mange job kræve nye, tilpassede eller forbedrede færdigheder, hvilket kan forværre de eksisterende mangler, hvis udbuddet af tilstrækkeligt uddannede erhvervsudøvende halter bagefter.

Samtidig er overkvalificering fortsat et vedvarende strukturelt træk ved EU's arbejdsmarked. Selv om et støt stigende antal personer har taget en videregående uddannelse i hele EU, udnytter mange erhvervsudøvere ikke de færdigheder, de har, bedst muligt, især når de bevæger sig på tværs af grænserne¹³. Dette peger i retning af underudnyttelse af færdigheder og ineffektivitet i arbejdsstyrkefordelingen.

På denne baggrund udgør færdighedsunionen¹⁴, som blev vedtaget af Kommissionen i marts 2025, en omfattende og koordineret strategi til at styrke EU's konkurrenceevne ved at udvikle og udnytte EU's menneskelige kapital bedst muligt samt ved at tiltrække og fastholde talent, herunder fra lande uden for EU. Strategien har til formål at opbygge færdigheder til kvalitetsjob og -liv, bl.a. gennem et stærkt uddannelsesgrundlag, der imødekommer arbejdsmarkedets behov. Den samler uddannelses-, beskæftigelses-, migrations- og industripolitikker for at fremme opkvalificering og omskoling på alle niveauer og på tværs af alle sektorer, fremme livslang læring og afhjælpe mangel på arbejdskraft og færdigheder i medlemsstaterne. I samme forbindelse har Kommissionen for første gang fremlagt et forslag til Rådets henstilling om menneskelig kapital som led i det europæiske semester, hvor der opfordres til en hurtig indsats for at tackle strukturelle udfordringer relateret til menneskelig kapital, der kan skade EU's konkurrenceevne. For at afhjælpe sådanne mangler på arbejdskraft og færdigheder arbejder Kommissionen også på specifikke initiativer til at tiltrække talent fra udlandet, herunder EU's talentpulje, som er den første EU-plattform, der har til formål at lette international rekruttering og skabe muligheder for jobsøgende fra tredjelande, der er interesseret i og har de nødvendige færdigheder til at arbejde i erhverv med mangel på arbejdskraft i hele EU. I forbindelse med strategien for EU-visumpolitikken fremlagde Kommissionen også en henstilling fra Kommissionen om tiltrækning af talenter fra udlandet med fokus på studerende,

---

¹² [Proposal for a Joint Employment Report 2026](#).

¹³ I 2024 var procentdelen af overkvalificerede personer født i en anden medlemsstat 30,3 % sammenlignet med 20,2 % for dem, der er født i det land, hvor de arbejder. Kilde: [Eurostat, Migrant integration Statistics](#).

¹⁴ [Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – Færdighedsunionen \(COM\(2025\) 90 final\)](#).

forskere, højt kvalificerede arbejdstagere, innovative iværksættere og stiftere af nystartede virksomheder.

Færdighedsportabilitet spiller også en central rolle i færdighedsunionen. At gøre det muligt at anerkende og værdsætte arbejdstagernes evner og kvalifikationer på tværs af grænser, sektorer og læringssystemer sikrer, at enkeltpersoner kan bevæge sig frit inden for det indre marked, uden at deres færdigheder mister værdi. Dette understøtter arbejdskraftens mobilitet, forbedrer fordelingen af færdigheder og bidrager til at afhjælpe regionale og sektorspecifikke mismatch mellem udbudte og efterspurgte færdigheder.

Direktivet er et afgørende redskab i EU's politiske værktøjskasse til at lette mobiliteten for adgang til lovregulerede erhverv på det indre marked. Direktivet om proportionalitetstest (EU) 2018/958 fungerer som en forebyggende gatekeeper, der kræver, at medlemsstaterne foretager en proportionalitetstest inden indførelse af ny eller ændring af eksisterende regulering af erhverv for at sikre, at den er ikkediskriminerende, nødvendige og står i et rimeligt forhold til de tilstræbte mål. Direktivet om erhvervsmæssige kvalifikationer indeholder til gengæld en omfattende lovgivningsmæssig ramme for gensidig anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer på tværs af medlemsstaterne, når der ved lov kræves specifikke kvalifikationer for at udøve erhvervsaktivitet. Mere specifikt indføres der med direktivet automatisk anerkendelse for visse sektorerhverv med harmoniserede mindstekrav til uddannelse og, for visse former for økonomisk aktivitet inden for handel og erhverv, på grundlag af erhvervserfaring samt klare regler for vurdering og anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, der er opnået i andre EU-lande, med henblik på adgang til ethvert lovreguleret erhverv. Direktivet fastsætter også proceduremæssige frister og fremmer samarbejdet mellem nationale kontaktpunkter og kompetente myndigheder i medlemsstaterne. Tilsammen har disse mekanismer til formål at sikre en retfærdig, ensartet og rettidig anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer i hele EU.

For at arbejdstagere og virksomheder fuldt ud kan udnytte potentialet for erhvervsmæssig mobilitet på det indre marked, har Kommissionen i sin meddelelse om færdighedsunionen annonceret et initiativ vedrørende færdighedsportabilitet. Dette vil indgå i en bredere pakke om fair arbejdskraftmobilitet, der skal vedtages i 2026, og som har til formål at lette udøvelsen af retten til fri bevægelighed for arbejdstagere og tjenesteydelser. Denne pakke vil også omfatte forslag om et europæisk socialsikringspas, et styrket mandat til Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndighed og foranstaltninger til yderligere modernisering og forenkling samt bedre gennemførelse af regler og praksis for arbejdskraftmobilitet, som også anbefalet af interessenter, der deltog i den nylige gennemførelsesdialog med ledende næstformand Roxana Mînzatu om fair arbejdskraftmobilitet. Denne rapport om gennemførelsen af direktivet bidrager til initiativet vedrørende færdighedsportabilitet ved at vurdere den overordnede funktion af de lovgivningsmæssige rammer for anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer i forbindelse med lovregulerede erhverv og ved at afdække de vigtigste mangler i gennemførelsen samt potentielle områder for yderligere forbedringer.

2. Direktivet om erhvervsmæssige kvalifikationer yder afgørende støtte til mobiliteten i det indre marked

Direktivet udgør en væsentlig søjle i det indre markeds funktion. Det indfører procedurer, der sikrer, at erhvervsudøvere, der har erhvervet deres erhvervsmæssige kvalifikationer i en medlemsstat, kan opnå anerkendelse af deres kvalifikationer og dermed få adgang til og udøve det samme lovregulerede erhverv i en anden medlemsstat på samme betingelser som landets egne statsborgere.

Overordnet set indeholder direktivet tre anerkendelsesordninger: Ud over automatisk anerkendelse af sektorerhverv baseret på mindstekrav til uddannelse er der automatisk anerkendelse baseret på erhvervserfaring for visse erhverv inden for håndværk, handel og industri samt den såkaldte generelle anerkendelsesordning for alle andre lovregulerede erhverv med begrænsede undtagelser. Der gælder forskellige regler og procedurer for hver af disse tre ordninger.

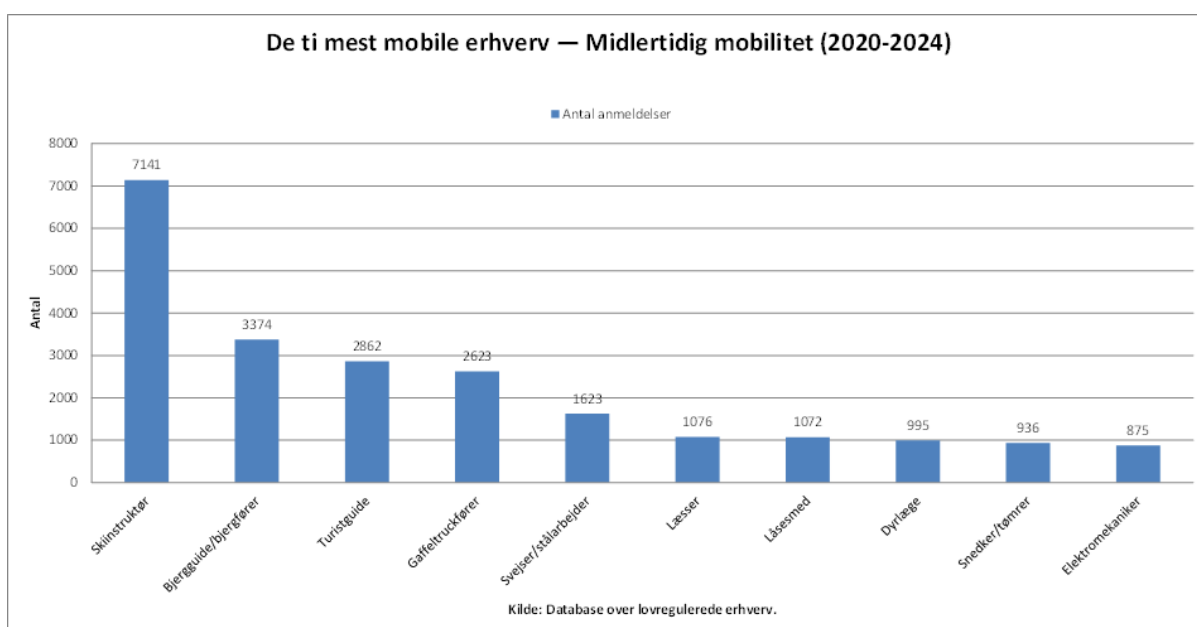
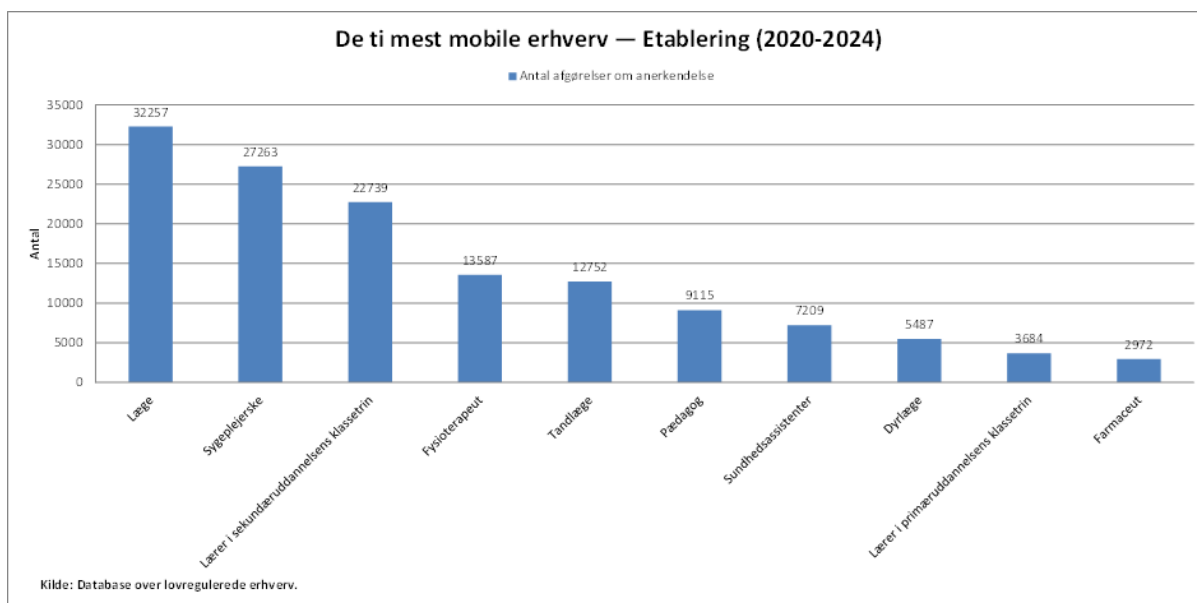
Det er dokumenteret, at direktivet letter mobiliteten for erhvervsudøvere, både i forbindelse med etablering og ved midlertidig og lejlighedsvis levering af tjenesteydelser¹⁵. De vigtigste elementer er fortsat relevante i det nuværende socioøkonomiske miljø, hvilket bekræftes af interessenterne. Mellem 2020 og 2024 traf EU's medlemsstater, på trods af de mobilitetsrestriktioner, som covid-19-pandemien medførte, ca. 185 000 afgørelser om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer med henblik på etablering¹⁶. Mere end 83 % af disse afgørelser var positive¹⁷, og mere end 140 000 vedrørte erhverv inden for vigtige sektorer såsom uddannelse og sundhed. I samme periode indgav ca. 40 000 erhvervsudøvere anmeldelser om midlertidig og lejlighedsvis levering af tjenesteydelser i en anden EU-medlemsstat. Kun i ca. 5 % af disse tilfælde fik de ikke tilladelse til at levere tjenesteydelser af sundheds- og sikkerhedsmæssige årsager.

---

¹⁵ Den frie bevægelighed for tjenesteydelser omfatter to grundlæggende friheder, der er fastlagt i TEUF (artikel 49 og 56). Etablering henviser til, at en erhvervsudøver flytter til en anden medlemsstat for at udøve virksomhed på permanent eller stabil basis, hvilket kræver, at værtsmedlemsstaten formelt anerkender vedkommendes kvalifikationer, for at vedkommende kan udøve virksomhed under værtslandets faglige titel. I modsætning hertil er midlertidig levering af tjenesteydelser, når en erhvervsudøver, der allerede er etableret i sit hjemland, yder midlertidige tjenesteydelser i et andet land på lejlighedsvis eller tidsbegrænset basis under sit hjemlands faglige titel. I tilfælde af midlertidig levering af tjenesteydelser skal erhvervsudøveren kun indgive en årlig forhåndsansøgning og behøver ikke at ansøge om forudgående anerkendelse af sine erhvervsmæssige kvalifikationer, undtagen for erhverv, der har betydning for den offentlige sundhed og sikkerhed.

¹⁶ Tallet var 230 000 for perioden 2016-2019. Databasen over lovregulerede erhverv indeholder mere detaljerede statistiske opdelinger efter land, periode, anerkendelsesordning og generiske navne på erhverv. Den kan tilgås via følgende link: [Database over lovregulerede erhverv](#).

¹⁷ Positive afgørelser beregnes som en procentdel af summen af positive afgørelser, negative afgørelser, afgørelser om indførelse af en tilpasningsperiode og afgørelser, der påklages.

De erhverv, der er omfattet af automatisk anerkendelse – uanset om det er baseret på mindstekrav til uddannelse eller erhvervs erfaring, er blandt dem, hvor der rapporteres om alvorlige mangler på arbejdskraft og færdigheder. Ifølge den seneste rapport fra Det Europæiske Arbejdsformidlingsnet (EURES) om mangel på og overskud af arbejdskraft¹⁸, er sygeplejersker, alment praktiserende læger og speciallæger, farmaceuter og tandlæger rangeret blandt de mest udbredte erhverv med mangel på arbejdskraft målt på antal lande og forekomst af store mangler. Inden for rammerne af direktivet er sygeplejersker med ansvar for den almene sundheds- og sygepleje, den medicinske grunduddannelse og uddannelse som alment praktiserende læge samt 56 speciallægers kvalifikationer omfattet af ordningen for automatisk anerkendelse baseret på mindstekrav til uddannelse. Det samme gælder for tandlægers og farmaceuters grundlæggende og specialiserede kvalifikationer. De mest udbredte erhverv med mangel på arbejdskraft i EU omfatter også mange af de

¹⁸ [EURES Report on Labour shortages and surpluses 2024](#).

erhverv inden for handel, håndværk og industri, der er omfattet af automatisk anerkendelse baseret på erhvervs erfaring, såsom metalarbejdere, bygningsarbejdere, ingeniører og teknikere. Dette illustrerer, at muligheden for automatisk anerkendelse til at fremme mobilitet netop dér, hvor der er størst behov for det, allerede udnyttes med det nuværende regelsæt.

Interessenterne udtrykte generel tilfredshed med direktivets hovedelementer. Generelt sætter mobile borgere og virksomheder pris på, at fastsættelse af fælles regler mindsker usikkerheden for erhvervsudøvere, der ønsker at arbejde i en anden medlemsstat, og sikrer en struktureret proces for anerkendelse. Selv om interessenterne rejser problemstillinger, der i visse tilfælde kan forhindre, at direktivets fulde potentiale realiseres, og understreger behovet for forbedringer, sætter de ikke spørgsmålstejn ved dets nødvendighed, relevans eller fordele. De opfordrer ikke desto mindre til færre hindringer for mobilitet og enklere anerkendelsesprocedurer, herunder gennem brug af digitale værktøjer, hvilket er fuldt ud i overensstemmelse med målene for direktivet og dets gennemførelse¹⁹.

Kommissionen fortsatte med at gennemføre og håndhæve direktivet i 2020-2025. I betragtning af betydningen af ensartet anvendelse er der indledt nye traktatbrudsprocedurer mod mange medlemsstater²⁰ i denne periode på grund af manglende overholdelse af forskellige aspekter af direktivet. Dette omfattede 22 sager vedrørende ukorrekt gennemførelse af artikel 7, stk. 4, i direktiv 2005/36/EF, hvor der blev pålagt forudgående kontrol af erhvervsmæssige kvalifikationer i forbindelse med lejlighedsvis og midlertidig levering af tjenesteydelser for erhverv, der ikke falder ind under dets anvendelsesområde. Som understreget i den årlige statusrapport for 2025 om forenkling, gennemførelse og håndhævelse fra ledende næstformand Roxana Mînzatu, er disse håndhævelsesforanstaltninger afgørende for at fjerne uforholdsmæssige administrative barrierer og støtter direkte Kommissionens bredere mål om at øge den erhvervsmæssige mobilitet og sikre en sammenhængende gennemførelse af EU-retten på tværs af medlemsstaterne²¹.

Kommissionen fortsatte også sine traktatbrudssager vedrørende fejlagtig gennemførelse af forskellige aspekter af det ændrede direktiv, som blev indledt i to omgange i henholdsvis 2018 og 2019. Den første række af traktatbrudsprocedurer, der blev iværksat i 2018, omfattede fejlagtig gennemførelse vedrørende nye spørgsmål, der var afgørende for gennemførelsen af det reviderede direktiv, navnlig det nye europæiske erhvervspas, advarselsordningen, den delvise adgang til erhvervsvirksomhed, proportionaliteten af sprogkrav og etableringen af støttecentre. Desuden rejste Kommissionen spørgsmål vedrørende

---

¹⁹ Kapitel 10 i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene giver yderligere indsigt i synspunkterne hos de forskellige interessenter, der er berørt af direktivet, og fremhæver især de områder, hvor de ser mulighed for yderligere forbedringer.

²⁰ Europa-Kommissionen indledte 30 nye traktatbrudsprocedurer i denne periode: 22 sager vedrørende fejlagtig anvendelse af artikel 7, stk. 4, i direktiv 2005/36/EF mod AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EL, ES, FI, FR, HU, IE, IT, LU, LV, MT, NL, PL, RO, SE og SI og otte sager om forskellige spørgsmål i henhold til direktiv 2005/36/EF: to sager mod EL og de resterende seks sager mod BE, CY, DE, ES, IE og MT.

²¹ [2025 Annual Progress Report on Simplification, Implementation and Enforcement by Executive Vice-President Mînzatu, September 2025.](#)

gennemsigtigheden og proportionaliteten af lovgivningsmæssige hindringer inden for liberale erhverv efter reformanbefalingerne om liberale erhverv²². Den anden række af traktatbrudsprocedurer, der blev iværksat i 2019, vedrørte overholdelse af reglerne om etableringsfrihed, fri udveksling af tjenesteydelser, erhverv omfattet af automatisk anerkendelse baseret på harmoniserede mindstekrav til uddannelse, dokumentation og formkrav, anerkendelse af praktikophold og administrativt samarbejde. Selv om dette håndhævelsesarbejde havde fokus på de primære ændringer, der blev indført ved direktiv 2013/55/EU²³, omhandlede det også den overordnede gennemførelse af det reviderede direktiv i de nationale retlige rammer.

De fleste af de problemer med manglende overholdelse, som Kommissionen har rejst i forbindelse med direktivets gennemførelse i medlemsstaternes nationale retlige rammer, er allerede blevet afhjulpet. I perioden 2020-2024 er antallet af uafsluttede traktatbrudsprocedurer, der var åbne i 2018-2019, faldet: Tre procedurer blev afsluttet i 2020, fire i 2021, ni i 2023 og yderligere to i 2024. I 2025 havde otte medlemsstater²⁴ fortsat igangværende procedurer. To af traktatbrudssagerne førte til domme fra Den Europæiske Unions Domstol²⁵.

3. Samlet brugeroplevelse

3.1. Tilgængelighed og udveksling af oplysninger

Ordningen for anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer i EU er afhængig af tilgængeligheden af relevante oplysninger. Udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne er afgørende for at støtte det administrative samarbejde. Sikring af, at oplysninger om national regulering af erhverv, erhvervsuddannelse, dokumentation for erhvervmæssige kvalifikationer, der kræves for adgang til det pågældende erhverv, kontaktoplysninger på kompetente myndigheder, adfærd og erfaring er forståelige og formidles effektivt, er også afgørende for at borgerne kan udnytte de rettigheder, som direktivet og de nationale gennemførelsesrammer giver dem.

Direktivet fastsætter en række foranstaltninger, der skal sikre, at interessenter er velinformerede og let kan få adgang til relevante oplysninger om anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer. En af de vigtigste foranstaltninger er oprettelsen af nationale støttecentre²⁶, der fungerer som primære

---

²² [Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om anbefalinger til reformer af reguleringen af liberale erhverv \(COM\(2016\) 820 final\)](#).

²³ Med ændringsdirektiv 2013/55/EU blev der indført flere væsentlige ændringer af direktivet, herunder indførelsen af det europæiske erhvervs kort, advarsordningen, brugen af informationssystemet for det indre marked (IMI) og begrebet delvis adgang.

²⁴ I øjeblikket er procedurerne fra den første række af sager stadig formelt åbne mod BE, DE, EL, HR og SK (to af dem er ved at blive afsluttet), og fra den anden gruppe mod BE, CZ (retsafgørelse), DE, ES og SK (retsafgørelse).

²⁵ Nærmere oplysninger om håndhævelsen af direktivet i den vurderede periode findes i kapitel 9 i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene.

²⁶ I artikel 57b, stk. 1, i direktiv 2005/36/EF fastsættes det, at hver medlemsstat skal udpege et støttecenter, der har til opgave at give borgere og myndigheder oplysninger om og vejledning i anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer.

kontaktpunkter for erhvervsudøvere og kompetente myndigheder, der søger vejledning og information. De støtter ansøgerne ved at give dem oplysninger om anerkendelsesprocessen, hjælpe dem med at forstå kravene og rådgive dem om rettigheder og forpligtelser i henhold til EU-retten og national ret. De fremmer også samarbejdet mellem de kompetente myndigheder og sikrer, at den gensidige bistand og udvekslingen af oplysninger strømlines.

Støttecentre har vist sig at være en værdifuld kilde til information for Kommissionen om problemer, som mobile erhvervsudøvere ofte støder på. Et af de rapporterede problemer, der illustrerer betydningen af information og oplysning, er det begrænsede kendskab til eksistensen af og formålet med det europæiske erhvervspas (EPC), som sikrer en forenklet og hurtigere elektronisk anerkendelse for visse lovregulerede erhverv²⁷. Respondenter fra flere medlemsstater bemærkede, at erhvervsudøvere ofte ikke ved, at det europæiske erhvervspas findes som en mulighed²⁸. Høringsresultaterne viste, at interessenterne forventer bredere kommunikation og vejledning om forskellige muligheder for anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer samt kapacitetsstøtte og ressourcer til støttecentre.

Ud over støttecentre understreger direktivet betydningen af centraliseret og tilgængelig onlineinformation. Kvikskrannerne fungerer som digitale portaler til indhentning af oplysninger om administrative procedurer for anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer og dermed forbundet erhvervsvirksomhed. Ved at samle forskellige proceduremæssige oplysninger i en enkelt, brugervenlig portal sikrer kvikskrannerne en lettere og hurtigere interaktion for både ansøgere og kompetente myndigheder. De sikrer, at mobile borgere og kompetente myndigheder kan få adgang til alle nødvendige formularer, vejledninger og krav uden at skulle navigere gennem forskellige informationskilder, hvilket gør processen lettere og mere effektiv for dem.

På trods af disse forskellige mekanismer er de oplysninger, der gives til offentligheden, ikke altid lige pålidelige og ensartede. I sin særberetning fra 2024 om, hvordan direktivet fungerer²⁹, bemærkede Den Europæiske Revisionsret f.eks., at listerne over lovregulerede erhverv i de nationale databaser undertiden adskiller sig fra de oplysninger, som medlemsstaterne har indberettet til EU's database over lovregulerede erhverv, som indsamler oplysninger om alle lovregulerede erhverv samt deres specifikke krav og kompetente myndigheder i EU- og EØS-landene og Schweiz. I undersøgelser, der blev gennemført med henblik på denne rapport, blev der også konstateret uoverensstemmelser mellem oplysningerne fra hjemlande og værtslande. I flere tilfælde modtog respondenter, der søgte oplysninger fra begge sider, modstridende eller ufuldstændig vejledning³⁰. For at afhjælpe problemet anbefalede

---

²⁷ Det europæiske erhvervspas gælder i øjeblikket for erhverv som sygeplejerske, farmaceut, fysioterapeut, bjergfører og ejendomsmægler.

²⁸ Medlemsstaterne rapporterer f.eks., at de af forskellige årsager ikke altid informerer ansøgerne om muligheden for EPC (se afsnit 6.1 i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene).

²⁹ [Den Europæiske Revisionsret, Særberetning om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer i EU, 2024.](#)

³⁰ Se navnlig afsnit 8.2 i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene.

Den Europæiske Revisionsret, at Kommissionen sikrer pålidelige og konsekvente oplysninger til borgerne, ideelt set gennem en enkelt informationskilde på EU-plan.

For spørgsmål, der er reguleret af national lovgivning i overensstemmelse med EU-retten, er værtslandets kompetente myndigheder fortsat den autoritative informationskilde. For at lette formidlingen til borgerne bør detaljerede oplysninger om de praktiske trin i anerkendelsesprocedurerne, dokumentkrav, gebyrer og valget mellem en prøvetid og en egnethedsprøve som mulige udligningsforanstaltninger stilles til rådighed på EU-plan. Fremadrettet kan AI-drevne store sprogmodeller (LLM'er) i betydelig grad forbedre den måde, hvorpå folk søger efter oplysninger, og kan gradvist erstatte den traditionelle informationsarkitektur på websteder med en mere intuitiv og effektiv måde for borgerne at få adgang til lovgivningsmæssige oplysninger på.

3.2. Anerkendelsesordninger

Mobile EU-borgere, der søger at få deres kvalifikationer anerkendt i en anden medlemsstat med henblik på adgang til et lovreguleret erhverv, har haft forskellige oplevelser afhængigt af den gældende anerkendelsesordning.

3.2.1. Den generelle ordning for anerkendelse

Under den generelle ordning for anerkendelse skal en ansøger, der ønsker at etablere sig i en anden medlemsstat, fremlægge en række dokumenter, herunder dokumentation for nationalitet, erhvervsmæssige kvalifikationer og relevant erfaring, hvis det er relevant. Den kompetente myndighed i værtsmedlemsstaten sammenligner derefter ansøgerens kvalifikationer, der giver vedkommende adgang til et bestemt erhverv i hjemlandet, med de nationale krav for adgang til det samme erhverv i værtsmedlemsstaten fra sag til sag. Hvis de anses for at være ækvivalente, gives der anerkendelse, hvilket giver ansøgeren mulighed for at udøve erhvervet. Hvis der er væsentlige forskelle, som ikke kan opvejes af erhvervserfaring og/eller livslang læring, kan myndigheden kræve en egnethedsprøve eller en tilpasningsperiode for at udligne forskellene. Når dette er gennemført, opnår ansøgeren anerkendelse og kan lovligt udøve erhvervet i værtsmedlemsstaten.

Selv om de frister, der er fastsat i direktivet, anses for at være realistiske og generelt overholdes, kan flere faktorer forårsage forsinkelser. I henhold til direktivets artikel 51, stk. 2, skal ansøgningen om anerkendelse efter den generelle ordning behandles så hurtigt som muligt og senest fire måneder efter forelæggelsen af den fuldt dokumenterede ansøgning. Baseret på en stikprøveanalyse af fire meget mobile erhverv³¹ er denne frist generelt blevet overholdt. Ikke desto mindre forlænger ufuldstændige ansøgninger samt forsinkede ekspertevalueringer eller verifikationer af dokumenter fra den medlemsstat, hvor kvalifikationer er opnået, undertiden processen. Forsinkelser skyldes også utilstrækkelig bemanning på nationalt plan til at

---

³¹ For at opnå præcise og sammenlignelige input fra medlemsstaternes myndigheder fokuserede analysen på radiografer, lærere på sekundæruddannelsens klassetrin, sundhedsassistenter og socialarbejdere. Disse fire erhverv blev valgt, da de tilhører de mest mobile erhverv under den generelle ordning, baseret på data i databasen over lovregulerede erhverv og deres mobilitetsmønstre (som dækker et stort antal medlemsstater frem for kun nogle få).

behandle ansøgninger og visse ansøgningers kompleksitet, navnlig i tilfælde, hvor der kan være tale om udligningsforanstaltninger³².

Proceduren indebærer betydelige dokumentkrav og gennemføres ikke altid ved hjælp af elektroniske og/eller digitale midler. ³³ Bilag VII til direktivet indeholder en udtømmende liste over dokumenter, som de nationale kompetente myndigheder kan kræve med henblik på etablering. Medlemsstaterne kræver generelt et centralt sæt dokumenter til ansøgninger om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer: typisk dokumentation for nationalitet, kvalifikationer og erhvervserfaring. Ud over disse varierer kravene, såsom hæderlighedserklæringer, lægeerklæringer eller forsikringsdækning, meget mellem erhverv og lande. Ansøgere skal i gennemsnit fremlægge mellem 5 og 10 dokumenter på i alt ca. 10-20 sider, selv om dette kan være højere i nogle medlemsstater. Medlemsstaterne anvender i stigende grad digitale procedurer for indgivelse af dokumenter, men omfanget af elektronisk behandling varierer fortsat, idet nogle lande stadig benytter sig af delvist digitale eller papirbaserede systemer³⁴. Når det er sagt, findes der for de erhverv, som det europæiske erhvervspas finder anvendelse på, en digitaliseret procedure i alle medlemsstater.

Kompleksiteten af anerkendelsesprocedurerne under den generelle ordning afhænger af graden af lighed i lovreguleringen af erhverv mellem medlemsstaterne. Det er lettere, når hjem- og værtsmedlemsstaten regulerer adgangskravene til et erhverv på samme måde. Hvis reglerne adskiller sig væsentligt, eller hvis et hjemland ikke regulerer erhvervet, og værtsmedlemsstaten gør det, er anerkendelse stadig muligt, men ansøgerne har sværere ved at indsamle dokumentation for deres erhvervsmæssige kvalifikationer.

Et lille antal anerkendelsesprocedurer under den generelle ordning afsluttes med en negativ afgørelse om anerkendelse³⁵. Disse afgørelser giver ikke ansøgerne mulighed for at udøve det erhverv, de ønsker. Der er behov for yderligere analyser for at fastslå årsagerne til disse afgørelser, især i tilfælde, hvor ansøgerne ikke fremlægger den dokumentation, der kræves af en anerkendelsesmyndighed. Nogle negative afgørelser kan muligvis også skyldes strenge krav, der begrænser

---

³² Se afsnit 2 i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene for yderligere oplysninger om sagsbehandlingstiden og årsagerne til eventuelle forsinkelser.

³³ Se afsnit 2 i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene, hvori der redegøres nærmere for de typer dokumenter, der anmodes om under den generelle ordning for anerkendelse, ud over dokumentation for nationalitet, kvalifikationer og erhvervserfaring, samt for medlemsstaterne varierende praksis med hensyn til elektronisk anerkendelse.

³⁴ Med undtagelse af de erhverv, der er omfattet af proceduren for det europæiske erhvervspas, varierer tilgængeligheden af fuldt elektroniske procedurer (bortset fra dem, der er omfattet af proceduren for det europæiske erhvervspas) mellem medlemsstater og erhverv. Eksempelvis har kun fire medlemsstater (DK, FI, PT og RO) en fuldt elektronisk anerkendelsesprocedure for erhvervet som sundhedsassistent, mens anerkendelsesproceduren for socialarbejdere er fuldt elektronisk i alle medlemsstater undtagen tre. Anvendelsen af tilgængelige elektroniske procedurer varierer også betydeligt. Som eksempel kan det nævnes, at mobile radiografer kan gennemføre den fulde anerkendelsesprocedure elektronisk i næsten alle medlemsstater, men at ansøgere i forskellige medlemsstater vælger elektroniske procedurer i meget varierende grad, fra 10 % i HR til over 95 % i IE, FI, PT, FI og DK. Arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene, der ledsager denne rapport, indeholder yderligere oplysninger til illustration af dette.

³⁵ For perioden 2020-2024 udgjorde denne andel 7,4 %.

fleksibiliteten til at godtage dokumentation. I nogle tilfælde kan ansøgere også beslutte ikke at gå videre med deres ansøgning, når procedurerne er langvarige eller besværlige. I andre tilfælde kan beslutningen om ikke at fremlægge dokumenterne skyldes, at ansøgeren mangler de formelle kvalifikationer, erfaringen og/eller en ren straffeattest.

3.2.2. Automatisk anerkendelse baseret på erhvervserfaring

Anerkendelse baseret på erhvervserfaring vedrører hovedsagelig håndværks-, handels- og industrierhverv, hvor der ikke findes harmoniserede mindstekrav til uddannelse på EU-plan. Mere specifikt finder denne anerkendelsesordning anvendelse på erhvervsvirksomhed, der er opført i bilag IV til direktivet (f.eks. malere, murere, tømrere, cateringledere osv.). Med denne ordning kan en erhvervsudøver, der har opnået tilstrækkelig og dokumenteret erfaring inden for et lovreguleret erhverv i én medlemsstat, få sine kvalifikationer automatisk anerkendt i en anden medlemsstat uden at skulle underkastes yderligere vurdering. Ansøgeren skal fremlægge dokumentation, f.eks. certifikater eller attester fra kompetente myndigheder, der viser, at vedkommende lovligt og reelt har udøvet erhvervet i en fastsat periode (normalt mellem to og seks år afhængigt af erhvervet, beskæftigelsesstatus og uddannelsesniveau). Værtsmedlemsstaten skal derefter anerkende ansøgerens ret til at udøve den samme eller en tilsvarende aktivitet. Denne procedure forenkler mobiliteten for erfarne erhvervsudøvere, samtidig med at der opretholdes garantier for servicekvalitet og offentlig beskyttelse.

På trods af de fordele, den giver, bruges denne anden anerkendelsesordning kun i begrænset omfang. Sammenlignet med den generelle ordning er denne anden anerkendelsesordning normalt hurtigere, idet anerkendelsesprocedurerne tager fra mindre end en måned og op til tre måneder efter indgivelsen af ansøgningen. Desuden giver denne ordning den fordel, at der henvises til verificerbar erhvervserfaring frem for formel uddannelse, og den indebærer relativt få dokumenter. Anvendelsen af ordningen varierer imidlertid fortsat, idet kun få medlemsstater bruger den regelmæssigt, og en stor gruppe rapporterer om ingen eller meget begrænset anvendelse³⁶. Årsagen hertil er ikke entydig og kræver yderligere analyse, også på grund af det begrænsede antal besvarelser om dette emne. Ordningens brugervenlighed og anvendelse opfattes f.eks. forskelligt af forskellige interessenter i samme medlemsstat. Mens mange kompetente myndigheder og nationale eksperter betragter den nuværende ordning som praktisk og finder det relativt let at vurdere erhvervserfaring – især når det understøttes af attester fra hjemlandet – mener mange andre, at proceduren og de underliggende lister over aktiviteter er forældede³⁷. Disse nationale eksperter anser listerne over erhverv i bilag IV og den underliggende nomenklatur for at være uklare, med overlappende eller upræcise definitioner, der gør

---

³⁶ Mellem 2020 og 2024 tegnede de fem EU-medlemsstater, der traf flest afgørelser om anerkendelse baseret på erhvervserfaring (FR, RO, PL, PT og DE), sig for over 72 % af alle afgørelser i forbindelse med denne ordning. Ti medlemsstater rapporterede, at de havde truffet 20 eller færre afgørelser om anerkendelse baseret på erhvervserfaring.

³⁷ For eksempel mener 55 % af de kompetente myndigheder og 50 % af de nationale eksperter, at bilag IV er tilpasset erhvervsudøvernes aktuelle behov. Der findes flere oplysninger om, hvordan interessenterne vurderer bilag IV's funktion, i afsnit 3.1 i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene.

det vanskeligt at afgøre, hvilke erhverv der er omfattet. Desuden gør bureaukratiske hindringer, mangel på digitale processer og inkonsekvent dokumentationspraksis på tværs af medlemsstaterne ansøgningerne besværlige.

3.2.3. Automatisk anerkendelse baseret på mindstekrav til uddannelse

Anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer baseret på mindstekrav til uddannelse er den mest strømlinede anerkendelsesordning, fordi den kompetente myndighed kun behøver at kontrollere dokumentets ægthed. Denne ordning er reguleret i direktivets afsnit III, kapitel III, og kaldes normalt den "automatiske" anerkendelsesordning. Den finder anvendelse på erhverv som læger, sygeplejersker med ansvar for den almene sundheds- og sygepleje, tandlæger, dyrlæger, jordemødre, farmaceuter og arkitekter (benævnt "sektorerhverv").

Harmoniserede mindstekrav til uddannelse for sektorerhverv sikrer et ensartet udgangspunkt for uddannelse i hele EU. Disse krav opretholder tilliden mellem medlemsstaterne og begrænser forskelle i uddannelsesstandarder, garanterer et vist verificerbart kompetenceniveau og bidrager til sikkerheden for patienter og tjenestemodtagere. Direktivet fastsætter specifikke mindstekrav til uddannelse for hvert erhverv, hvor visse krav kan tilpasses via delegerede retsakter, så de fortsat er i overensstemmelse med den videnskabelige og tekniske udvikling. Direktivet respekterer de nationale uddannelsessystemers autonomi og giver medlemsstaterne mulighed for at overskride disse mindstekrav efter behov.

Generelt vurderer interessenterne, at anerkendelsesordningen baseret på mindstekrav til uddannelse fungerer bedre end de øvrige anerkendelsesordninger. Med generelt lave ansøgningsgebyrer, overholdelse af procedurefrister og rimelige dokumentationskrav fremmer denne anerkendelsesordning erhvervsmæssig mobilitet på en effektiv og omkostningseffektiv måde. Af disse grunde er interessenterne generelt enige om, at den "automatiske" anerkendelsesordning baseret på mindstekrav til uddannelse er en bedre løsning end den generelle ordning, hvis effektivitet afhænger af graden af harmonisering af reglerne i medlemsstaterne. Den vurderes også mere positivt end anerkendelse baseret på erhvervserfaring, som ifølge nogle myndigheder ikke er lige så let at anvende af de ovenfor nævnte årsager³⁸.

I betragtning af fordelene er der en klar interesse i at udvide automatisk anerkendelse til at omfatte yderligere erhverv. En udvidelse af automatisk anerkendelse til erhverv, der ikke i øjeblikket er omfattet, vil forenkle og fremskynde anerkendelsesprocessen og dermed lette anerkendelsen af erhvervsmæssige kvalifikationer og fremme den erhvervsmæssige mobilitet inden for EU. Det kan ske på forskellige måder. Ud over at udvide listen over erhverv, for hvilke mindstekravene til uddannelse er blevet harmoniseret gennem lovgivningsmæssige ændringer, er der også mulighed for at anvende fælles uddannelsesrammer eller fælles uddannelsesestest, som begge kan vedtages ved hjælp af delegerede retsakter.

---

³⁸ Se kapitel 4 i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene for nærmere oplysninger om de kompetente myndigheders erfaringer med og vurdering af ordningen for automatisk anerkendelse.

Fælles uddannelsesrammer er den mest fleksible mulighed. De har til formål at give flere erhvervsudøvere mulighed for at bevæge sig på tværs af EU ved at udvide den automatiske anerkendelse på grundlag af fælles viden og fælles færdigheder og kompetencer med henblik på udøvelse af et specifikt lovreguleret erhverv. Fælles uddannelsesrammer harmoniserer ikke uddannelseskravene fuldt ud og giver medlemsstaterne mulighed for at beholde både compatible og andre uddannelser, der fører til lovregulerede erhverv. Ifølge direktivet kan der oprettes en fælles uddannelsesramme for erhverv, der har et betydeligt mobilitetsniveau eller potentiale for øget grænseoverskridende bevægelighed, og for hvilke der er tilstrækkelig overensstemmelse med hensyn til regulering af erhverv samt uddannelse i et minimumsantal medlemsstater. Mere specifikt skal mindst en tredjedel af EU's medlemsstater regulere erhvervet, og mindst en tredjedel skal i øjeblikket have den fælles viden og de fælles færdigheder og kompetencer, som den potentielle fælles uddannelsesramme vil være baseret på. Rammen skal også være i overensstemmelse med gældende EU- og national lovgivning og påvise, at den tjener offentlighedens interesse på en forholdsmæssig måde. Den automatiske anerkendelse og de fælles uddannelseskrav under en given fælles uddannelsesramme vil kun gælde for nationale kvalifikationer, der opfylder dens krav, og mellem medlemsstater, der deltager i en sådan fælles uddannelsesramme. Selv om fælles uddannelsesrammer letter anerkendelsesprocedurerne og har skabt interesse fra faglige organisationer, der ønsker synlighed på EU-plan, er der indtil videre ikke blevet oprettet nogen fælles uddannelsesramme, fordi de pågældende erhverv ikke fuldt ud opfyldte de krav, der er fastsat i direktivet, som forklaret ovenfor. Dette skyldtes ofte de forskellige nationale uddannelseskrav for adgang til den pågældende erhvervsvirksomhed. Der blev i 2019 oprettet en fælles uddannelsesramme for erhvervet som skiinstruktør.

Der gøres en indsats for at etablere en fælles uddannelsesramme for fysioterapeuter. I 2022 og 2023 drøftede Kommissionen fælles uddannelsesrammer med Koordinatorgruppen for Anerkendelse af Erhvervsmæssige Kvalifikationer, som udpegede fysioterapeuter og civilingeniører som potentielle kandidater til en fælles uddannelsesramme. I marts 2024 blev undergruppen om fælles uddannelsesrammer oprettet under Kommissionens Koordinatorgruppe for Anerkendelse af Erhvervsmæssige Kvalifikationer. Undergruppen består i øjeblikket af repræsentanter for medlemsstaterne og af fysioterapieksperter udpeget af medlemsstaterne, og den har udelukkende fokuseret på muligheden for at oprette en fælles uddannelsesramme for fysioterapeuterhvervet. Ekspertundergruppen har navnlig bistået Kommissionen med at kortlægge uddannelsen og lovreguleringen af erhvervet på tværs af medlemsstaterne. På grundlag af de foreløbige resultater af undergruppens arbejde er Kommissionen ved at færdiggøre den kortlægning, som den agter at basere en delegeret retsakt om en fælles uddannelsesramme for fysioterapeuter på som led i initiativet vedrørende færdighedsportabilitet.

Desuden arbejder Kommissionen i samarbejde med medlemsstaterne på at udpege yderligere erhverv, for hvilke der fremover kan udvikles fælles uddannelsesrammer. Samtidig pågår der overvejelser om, hvordan processen for udvælgelse, prioritering og vurdering af egnede erhverv til en fælles

uddannelsesramme kan strømlines og struktureres yderligere på mellemlang sigt. Disse bestræbelser kræver et tæt samarbejde med medlemsstaterne samt med de berørte faglige organisationer og andre interessenter.

Ud over at udvide den automatiske anerkendelse til at omfatte flere erhverv er der mulighed for at strømline selve proceduren for automatisk anerkendelse baseret på mindstekravene til uddannelse. I princippet bør processen med at kontrollere, om de beviser for erhvervsmæssige kvalifikationer, som en ansøger har fremlagt, svarer til de beviser, der er anført i bilag V til direktivet, være enkel og hurtig. I praksis bruger de kompetente myndigheder imidlertid undertiden betydelig tid og mange kræfter på at analysere de dokumenter, som ansøgerne indsender. Der er dokumentation for, at den tid, der er nødvendig for at træffe en afgørelse i forskellige medlemsstater eller endda på tværs af institutioner inden for en enkelt medlemsstat, varierer.

Det største problem synes at være at verificere dokumenters ægthed. Dette indebærer ofte kontakter mellem de respektive myndigheder. Selv om denne proces understøttes af informationssystemet for det indre marked (IMI)³⁹, har tilgængeligheden af ressourcer, administrative strukturer og procedurer samt de kompetente myndigheds svartid alle indflydelse på, hvor gnidningsløst og hurtigt denne verifikation gennemføres. Paradoksalt nok betragter de kompetente myndigheder undertiden teknologiske fremskridt som en yderligere risiko snarere end en mulighed for at strømline og forbedre processerne (f.eks. kan det være lettere at forfalske dokumenter ved hjælp af den nyeste teknologi).

For at gøre anerkendelsesordningen baseret på mindstekrav til uddannelse fuldt ud automatisk vil det kræve brug af nye og fremspirende teknologier såsom LLM'er for at minimere administrative opgaver. Hvis det er relevant, kan dette frigøre ressourcer til væsentlige opgaver i forbindelse med anerkendelsesprocessen. Sådanne løsninger kan omfatte digitale beviser og digitale procedurer i overensstemmelse med Kommissionens bredere digitale politiske initiativer (se afsnit 5 nedenfor). Dette vil dog kræve udstedelse af digitale certifikater, for hvilke de underliggende data let kan kontrolleres, og/eller alternative proceduremæssige skridt, hvor hjemlandene verificerer og bekræfter dokumenter og data som et første skridt mod anerkendelse (som i proceduren for det europæiske erhvervspas).

Selv om direktivet allerede omfatter muligheden for at anvende digitale værktøjer, kan de nuværende bestemmelser tilpasses yderligere for fuldt ud at udnytte digitaliseringens potentiale. Efter ændringen i 2013 indførte den retlige ramme en vis fleksibilitet ved at give mulighed for brug af instrumenter som det europæiske erhvervspas og øget brug af IMI-systemet. Disse bestemmelser viste, at direktivet kan integrere digitale værktøjer i anerkendelsesprocesserne. Elektroniske procedurer og samarbejdsplatforme har mindsket den administrative kompleksitet og illustrerer merværdien ved at integrere teknologiske fremskridt i direktivets

---

³⁹ Informationssystemet for det indre marked (IMI) er en sikker, flersproget onlinedatabase, der letter udvekslingen af oplysninger mellem offentlige myndigheder, der er involveret i den praktiske gennemførelse af EU-retten.

operationelle mekanismer⁴⁰. Ikke desto mindre varierer overgangen til digitale procedurer på tværs af medlemsstaterne. I mange tilfælde kræver de kompetente myndigheder stadig, at mobile arbejdstagere og erhvervsudøvere indsender papirkopier af dokumenter, på trods af de eksisterende muligheder for elektronisk indsendelse, på grund af signaturverifikation eller andre sikkerhedshensyn. Da digitale teknologier har udviklet sig betydeligt, er der en klar mulighed for at gøre bedre brug af fuldt elektroniske og interoperable anerkendelsesprocedurer, der er hurtigere, mere ensartede, sikre og mere tilgængelige for både borgere og kompetente myndigheder.

4. Gensidig tillid og administrativt samarbejde er afgørende for, at de lovgivningsmæssige rammer kan fungere.

Gensidig tillid mellem medlemsstaternes administrative myndigheder er afgørende for at sikre, at de lovgivningsmæssige rammer, der er fastlagt ved direktivet, fungerer korrekt. Opretholdelse af et højt tillidsniveau kræver gennemsigtige, konsekvente og forholdsmæssige regler for regulering og anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer i medlemsstaterne. Det afhænger også i høj grad af rettidige underretninger fra medlemsstaterne for at sikre gennemsigtighed og lette tilsynet med og håndhævelsen af reglerne (4.1) samt af en effektiv anvendelse af den advarselsordning, der er indført for at udveksle kritiske oplysninger om erhvervsudøvere, der kan udgøre en risiko (4.2). Endelig kræver opretholdelsen af tilliden til regelsættet regelmæssige ajourføringer af rammerne for at sikre, at de afspejler den seneste videnskabelige og tekniske udvikling (4.3).

4.1. Underretninger

Direktivet om anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer indeholder en række underretningskrav for medlemsstaterne for at sikre gennemsigtighed og effektiv koordinering af anerkendelsesprocessen. Medlemsstaterne skal f.eks. underrette Kommissionen om alle erhverv, hvortil de regulerer adgangen, samt om kvalifikationskravene og de kompetente myndigheder med ansvar for anerkendelse i og inkludere disse oplysninger i databasen over lovregulerede erhverv. I henhold til direktivet skal medlemsstaterne også underrette Kommissionen om de love og administrative bestemmelser, de vedtager, og som har indvirkning på de nationale uddannelsesbeviser, der er omfattet af automatisk anerkendelse i henhold til direktivet, på grundlag af EU's harmoniserede mindstekrav til uddannelse. Som følge heraf skal medlemsstaterne også underrette om indførelsen af enhver ny uddannelse, der fører til udstedelse af nationale uddannelsesbeviser, der er omfattet af direktivets bilag V, samt enhver ændring af kvalifikationsbeviser/underliggende uddannelse/udstedende organer, der allerede er opført i direktivets bilag V. Sådanne underretninger skal sendes via IMI. Kommissionen ajourfører derefter bilag V ved hjælp af delegerede retsakter. Medlemsstaterne skal også underrette Kommissionen om antallet af individuelle anerkendelsesafgørelser, der er truffet på nationalt plan, hvilket giver mulighed for gennemsigtighed om den erhvervmæssige mobilitet mellem

---

⁴⁰ En af de største fordele ved EPC-proceduren er dens korte behandlingstid. En undersøgelse blandt de kompetente myndigheder viser, at mere end 60 % af medlemsstaterne gennemfører anerkendelsesprocedurerne på under en måned, mens resten rapporterer om en til to måneder. Det tager ikke længere end to måneder i nogen medlemsstater.

medlemsstaterne samt om anerkendelsesprocenter pr. erhverv og pr. land. Takket være disse underretningsforpligtelser sikrer direktivet gennemsigtighed, tilsyn og samarbejde, hvilket sikrer, at oplysninger om kvalifikationer og erhvervsregulering er ensartede, ajourførte og pålidelige i hele EU.

90 % af de adspurgte kompetente myndigheder vurderer, at underretningssystemet under IMI er effektivt, men nogle beskriver processen som byrdefuld og tidskrævende. Undersøgelser, der er gennemført med henblik på denne rapport, har vist, at de kompetente myndigheder har et højt færdighedsniveau med hensyn til underretningsprocessen⁴¹. De kompetente myndigheder anerkender det generelt som et vigtigt redskab til gennemsigtighed, samarbejde og reguleringsmæssig konsekvens på tværs af EU. Flere myndigheder beskriver dog også processen som administrativt byrdefuld og tidskrævende, især når hyppige opdateringer eller komplekse nationale reformer kræver flere underretninger. Nogle udtrykker bekymring over begrænset vejledning og forskellige fortolkninger af, hvilke oplysninger der skal indgives, hvilket kan føre til uoverensstemmelser mellem landene. Andre fremhæver tekniske vanskeligheder med den elektroniske indgivelsesproces og behovet for bedre koordinering mellem nationale ministerier og faglige organer i deres egen medlemsstat.

4.2. Advarselsordningen

Med direktivet indførtes i 2016 en advarselsordning om erhvervsudøvere, hvis udøvelse af erhvervsvirksomhed på en medlemsstats område er blevet begrænset eller forbudt af nationale myndigheder eller domstole. Hovedformålet er at sikre hurtig kommunikation mellem kompetente myndigheder, når en erhvervsudøvers ret til at udøve sit erhverv er blevet begrænset, suspenderet eller permanent inddraget på grund af disciplinære eller strafferetlige sanktioner – især i sektorer, der direkte påvirker den offentlige sikkerhed, såsom sundhedsvæsenet eller uddannelse af mindreårige. Medlemsstaterne er også forpligtet til at sende advarsler, hvis erhvervsudøvere har benyttet forfalskede eksamensbeviser i forbindelse med anerkendelse af kvalifikationer. **I lyset af kompetencefordelingen mellem EU og medlemsstaterne spiller sidstnævnte en afgørende rolle i gennemførelsen og driften af advarselsordningen på nationalt plan.** Direktivet pålægger medlemsstaterne at udveksle oplysninger om enhver afgørelse om at begrænse eller forbyde en persons udøvelse af erhvervsvirksomhed, selv midlertidigt. Medlemsstaterne har dog fortsat kompetence til at fastlægge årsagerne hertil. Årsagerne kan derfor variere betydeligt på tværs af EU i forskellige områder. Medlemsstaterne er således fortsat ansvarlige for at gennemføre advarselsordningen på nationalt plan og for at følge op på de modtagne advarsler. Deres kompetente myndigheder skal identificere relevante tilfælde og skal udsende advarsler via IMI-systemet inden for de fastsatte frister (typisk tre dage). Medlemsstaterne er også ansvarlige for at sikre, advarslerne er nøjagtige, rettidige og begrænset til, hvad der er strengt nødvendigt i henhold til databeskyttelsesreglerne. Når der modtages

---

⁴¹ Mere end 90 % af respondenterne bekræfter, at de ved, hvordan man underretter via IMI, og samme andel vurderer underretningssystemet som effektivt. Yderligere oplysninger om interessenternes synspunkter vedrørende indgivelse og kontrol af underretninger findes i afsnit 4.4 i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene.

advarsler, har myndighederne i de modtagende medlemsstater pligt til at gennemgå oplysningerne, vurdere deres relevans for deres jurisdiktion og træffe passende foranstaltninger i henhold til deres egen nationale lovgivning. Selv om Kommissionen driver IT-værktøjet (IMI), påtager den sig ingen rolle som afsender, modtager eller dataansvarlig i udvekslingen af oplysninger. Dens rolle er at overvåge systemets overordnede funktion, sikre ensartet anvendelse på tværs af medlemsstaterne og yde teknisk og proceduremæssig vejledning gennem IMI-rammen.

Advarselsordningen bør ikke betragtes isoleret. Den erstatter ikke nationale registre, som medlemsstaterne måtte have for at registrere erhvervsudøvere, der er suspenderet, forbudt eller begrænset i at udøve deres erhvervsvirksomhed. Den supplerer andre bestemmelser i direktivet, som sætter de nationale myndigheder i stand til at sikre forbrugernes og patienternes interesser ved at kontrollere, at en person ikke er frakendt retten til at udøve virksomhed midlertidigt eller endeligt, eller er idømt nogen straffedom.

Ikke desto mindre kræver den betydelige variation i antallet af underretninger, der sendes blandt medlemsstaterne, nærmere opmærksomhed. Forskellene i antallet af underretninger hænger naturligvis til en vis grad sammen med medlemsstatens størrelse og antallet af registrerede erhvervsudøvere. Andre faktorer synes dog at have mindst lige så stor betydning, herunder forskelle i administrativ praksis og retlige rammer (f.eks. eksistensen og anvendelsen af suspensionsforanstaltninger og årsagerne hertil) samt tilgængeligheden af ressourcer til overvågning og håndhævelse af erhvervsregulering. Tendensen til et stigende antal underretninger af administrative årsager⁴² fremhæver behovet for yderligere harmonisering på tværs af EU og yderligere forbedringer i gennemførelsen af advarselsordningen for at sikre konsekvens og effektivitet i hele EU.

Kommissionen træffer foranstaltninger for at imødegå de problemer, som medlemsstaterne har rejst i forbindelse med gennemførelsen af advarselsordningen. Flere traktatbrudsprocedurer vedrørende etableringen af retlige rammer for advarselsordningen i medlemsstaterne blev indledt før 2020. De førte til, at medlemsstaterne indførte de nødvendige foranstaltninger til at sikre overholdelse af direktivet. Kommissionen indførte også muligheden for, at de afsendende myndigheder kan skelne mellem advarsler, der udløses af "væsentlige grunde vedrørende udøvelsen af erhvervet" og "andre grunde". Advarslen "af andre grunde" omfatter f.eks. tilfælde, hvor en erhvervsudøver er suspenderet fra at udøve erhvervet på grund af manglende overholdelse af administrative krav. Interessenterne værdsatte denne foranstaltning, men nogle opfordrede til yderligere præcisering, hvilket blev understreget af anbefalingen om dette spørgsmål i Den Europæiske Revisionsrets revisionsberetning for 2024. Som reaktion herpå er Kommissionen i færd med at udarbejde en vejledning og praksisorienterede kurser for de kompetente myndigheder for at præcisere kategoriseringen af advarsler og behandle andre praktiske spørgsmål vedrørende advarsler, som medlemsstaterne har rejst.

---

⁴² Se afsnit 8.1 i det ledsagende arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene.

4.3. Opdateringer af den automatiske anerkendelsesordning baseret på mindstekrav til uddannelse

Det er afgørende at holde direktivets mindstekrav til uddannelse for erhverv, der er berettiget til automatisk anerkendelse, ajour for at opretholde en dynamisk og effektiv ordning for anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer i EU. Siden 2013 har Kommissionen haft beføjelse til at ajourføre disse krav ved hjælp af delegerede retsakter for at sikre, at de kvalifikationer, der er omfattet af automatisk anerkendelse, fortsat er i overensstemmelse med den almindeligt anerkendte videnskabelige og tekniske udvikling i hele EU. Denne proces er afgørende for at opretholde den gensidige tillid mellem medlemsstaterne og for at beskytte folkesundheden, patientsikkerheden og servicekvaliteten, samtidig med at det sikres, at automatisk anerkendelse fortsat afspejler den aktuelle virkelighed frem for forældede standarder.

Processen for ajourføring af mindstekravene til uddannelse tager højde for, hvordan de retlige rammer og læseplanerne i hele EU tager de videnskabelige og tekniske fremskridt i betragtning. Direktivet respekterer de nationale uddannelsessystemers autonomi og mangfoldigheden af de forskellige tilgange til uddannelse i EU. Det har til formål at afspejle og tage højde for ændringer i medlemsstaternes lovgivning frem for at gennemtvinge ensretning. Dette sker ved at fastsætte de mindstekrav til uddannelse, der er nødvendige for grænseoverskridende automatisk anerkendelse, samtidig med at medlemsstaterne må vedtage strengere eller yderligere krav med henblik på uddannelse og erhvervsuddannelse, der udbydes på deres område, i overensstemmelse med deres specifikke behov og uddannelsesmæssige sammenhænge. Processen med ajourføring af mindstekravene omfatter tekniske og videnskabelige vurderinger, ofte understøttet af undersøgelser, eksperthøringer og input fra interessenter såsom faglige sammenslutninger, uddannelsesinstitutioner og eksperter fra medlemsstaterne via Koordinatorgruppen for Anerkendelse af Erhvervsmæssige Kvalifikationer.

Drøftelserne om ajourføring af mindstekravene til uddannelse er ofte komplekse og tekniske. Der skal løbende findes en balance mellem at lette mobiliteten ved at fastsætte den fælles standard på et opnåeligt niveau og at sikre, at mindstekravene til uddannelse i direktivet afspejler den nuværende, almindeligt anerkendte praksis og de teknologiske fremskridt i medlemsstaterne. Videnskabelige fremskridt skal også vejes op imod retlig stabilitet for at undgå hyppige eller forstyrrende ændringer, der komplicerer gennemførelsen.

Indtil videre er der vedtaget delegerede retsakter for at ajourføre mindstekravene til uddannelse baseret på videnskabelige og tekniske fremskridt for erhvervene sygeplejerske med ansvar for den almene sundheds- og sygepleje, tandlæge, farmaceut og dyrlæge. Kommissionen har også bestilt en undersøgelse af jordemodererhvervet. På grundlag af Kommissionens vurdering af sine konklusioner kan mindstekravene til uddannelse for jordemødre også ajourføres.

Desuden er regelmæssige ajourføringer af listen over beviser for erhvervsmæssige kvalifikationer, der er omfattet af automatisk anerkendelse baseret på mindstekrav til uddannelse, afgørende for at bevare den gensidige

tillid til ordningen. Sådanne ajourføringer foretages også ved hjælp af delegerede retsakter, og hver ændring af listen udløses af en IMI-underretning fra en medlemsstat. Medlemsstaterne er i henhold til direktivet forpligtet til at underrette Kommissionen om enhver ændring i deres nationale retlige, administrative og gennemførelsesmæssige bestemmelser, der har indvirkning på uddannelsesbeviser, der er omfattet af automatisk anerkendelse, og deres rettidige samarbejde er afgørende for, at ordningen kan fungere effektivt.

Der er uenighed om, hvorvidt Kommissionens delegerede beføjelser til at ajourføre mindstekravene til uddannelse i henhold til direktivet bør udvides.

Ifølge nogle interessenter bør den eksisterende mulighed for at ajourføre direktivet ved hjælp af delegerede retsakter udvides til at omfatte flere elementer i den automatiske anerkendelsesordning for at gøre den endnu mere smidig og fleksibel over for skiftende omstændigheder. Dette er nærmere beskrevet i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene, der ledsager denne rapport. Det indeholder eksempler på de vigtigste elementer (f.eks. varigheden af den medicinske grunduddannelse) og tekniske elementer (f.eks. generiske navne på medicinske specialer), som ikke er omfattet af Kommissionens delegerede beføjelser. Adspurgte om en eventuel udvidelse af Kommissionens delegerede beføjelser anbefaler interessenterne, at der kun fokuseres på tekniske ajourføringer gennem delegerede retsakter, samtidig med at det centrale indhold bevares. Et flertal af interessenterne i høringen var imod at bruge delegerede beføjelser til at ændre væsentlige elementer (f.eks. minimumsvarigheden af den medicinske grunduddannelse) ved hjælp af delegerede retsakter⁴³.

Et særskilt spørgsmål er, om den nuværende proces baseret på delegerede retsakter kan automatiseres. Automatisering af en del af processen med ajourføring af mindstekravene til uddannelse er ikke uden risiko. I princippet kunne den retlige ramme ændres, således at nye uddannelsesbeviser, der er omfattet af automatisk anerkendelse, navnene på de institutioner, der udsteder sådanne beviser, referencedatoer osv. automatisk kan tilføjes eller ændres af de kompetente myndigheder i medlemsstaterne, uden at det er nødvendigt at behandle underretninger via IMI, høringer af andre medlemsstater og udarbejdelse af delegerede kommissionsafgørelser. Selv om en sådan hypotetisk proces ville være hurtigere, eliminerer det nuværende system mange risici og fejl. Selv om den nuværende måde at ajourføre mindstekravene til uddannelse på kræver betydelige ressourcer, har de indbyggede kontroller og inddragelsen af alle medlemsstater generelt en positiv indvirkning på den gensidige tillid og anvendelsen af den automatiske anerkendelsesordning. Indsatsen kunne derfor fokusere på at forbedre effektiviteten af de nuværende interne processer i stedet for at erstatte dem helt.

---

⁴³ Interessenter, der går ind for at ajourføre mindstekravene til uddannelse gennem delegerede retsakter, fremhæver fleksibilitet og rettidighed som argumenter, mens de, der er mere skeptiske, understreger behovet for stabile standarder og medlemsstaternes kontrol. Yderligere oplysninger om interessenternes synspunkter vedrørende anvendelsen af delegerede retsakter til ajourføring af mindstekravene til uddannelse findes i afsnit 4.3 i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene.

5. Digitalisering

Resultaterne i denne rapport fremhæver flere proceduremæssige udfordringer, der påvirker effektiviteten og brugervenligheden af anerkendelsen af erhvervmæssige kvalifikationer. Disse resultater afspejles i feedbacken fra interessenterne, hvor enkeltpersoner, erhvervsudøvere, virksomheder og støttecentre konsekvent rapporterer om komplekse, langvarige procedurer, papirbaserede krav i nogle medlemsstater og store forskelle i onlineansøgningsprocesserne.

Indførelsen af det europæiske erhvervspas (EPC) udgjorde et skridt i retning af digitalisering ved at etablere en elektronisk procedure på EU-plan for indgivelse af ansøgninger⁴⁴. For ansøgerne er den vigtigste fordel, at proceduren er en forenklet, hurtigere,⁴⁵ og mere gennemsigtig elektronisk procedure for at få deres erhvervmæssige kvalifikationer anerkendt i et andet EU-land. Ifølge de høringer, der er gennemført i forbindelse med denne rapport, værdsætter de kompetente myndigheder, at proceduren mindsker administrativt dobbeltarbejde, forbedrer gennemsigtigheden og gør den overordnede proces mere brugervenlig, især for ansøgere, der gentagne gange bevæger sig tværs af grænser. Den styrker også det administrative samarbejde gennem IMI og fremmer en mere effektiv kommunikation mellem myndighederne, når de verificerer kvalifikationer eller erhvervmæssig status.

Der er dog begrænsninger ved det europæiske erhvervspas, som kunne overvindes ved hjælp af moderne digitale teknologier. Nogle kompetente myndigheder fortæller, at det europæiske erhvervspas kan være komplekst og byrdefuldt at administrere, med proceduremæssige skridt, der ikke altid sparer tid sammenlignet med standardanerkendelsesordningen baseret på mindstekrav til uddannelse eller den generelle ordning. Tekniske og interoperabilitetsmæssige udfordringer (forbundet med uensartede digitaliseringsniveauer på tværs af medlemsstaterne) står også i vejen for en gnidningsløs funktion. En yderligere ulempe er det ringe kendskab hos både erhvervsudøvere og myndigheder, hvilket resulterer i begrænset anvendelse på trods af de potentielle fordele. Da proceduren ikke automatiserer eller forenkler processerne for bekræftelse af ægthed eller klassificering af dokumenter, er dette stadig en af de mere tidskrævende opgaver, der skal udføres manuelt af mange kompetente myndigheder.

IMI, der blev lanceret i 2008, spiller en central rolle for direktivets funktion. Det letter onlineudvekslingen af oplysninger og meddelelser mellem de kompetente myndigheder og Kommissionen. Som en støtteplatform garanterer den ikke i sig selv rettidige svar, da den stadig er afhængig af administrativt input fra de nationale kompetente myndigheder. IMI-processerne er strømlinet og harmoniseret i hele EU. Selv om de giver mulighed for indsendelse af digitale dokumenter, indeholder de endnu ikke automatiserede verifikationsprocesser, som måske allerede er tilgængelige i flere lande på grundlag af den seneste tekniske udvikling. Selv om mange medlemsstater er begyndt at tilbyde alternative, nationale digitale

---

⁴⁴ Det europæiske erhvervspas blev oprindeligt indført i 2016 for fem specifikke lovregulerede erhverv med mulighed for at udvide til flere erhverv i fremtiden.

⁴⁵ For begge de EPC-erhverv, der blev undersøgt i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene, rapporterede de fleste medlemsstater, at proceduren afsluttes inden for mindre end en måned (se afsnit 6.1).

indgivelseskanaler parallelt, viser feedback, at processerne fortsat er uensartede, og flere medlemsstater bruger fortsat papirdokumenter og har bureaukratiske processer.

På grundlag af erfaringerne med det europæiske erhvervspas og IMI kan en mere ensartet digital tilgang bidrage til at styrke de garantier og den gensidige tillid, der ligger til grund for direktivet, samtidig med at effektiviteten, gennemsigtigheden og brugeroplevelsen forbedres. Interessenterne understregede, at den nuværende retlige ramme, selv om den er fleksibel nok til gradvise forbedringer, mangler den klarhed og de ambitioner, der er nødvendige for fuldt ud at udnytte potentialet ved digitalisering og forenkling, og flere opfordrede til større anerkendelse af digitale beviser, bedre interoperabilitet på tværs af systemer, en centraliseret elektronisk platform og hurtigere behandling. Ud fra ansøgerens synspunkt kan fuldt elektroniske og interoperable digitale anerkendelsesprocedurer gøre anerkendelsesprocesserne enklere, hurtigere og mere forudsigelige. For de kompetente myndigheder kan digitalisering øge effektiviteten, ensartetheden og datapålideligheden. Sådanne digitale værktøjer vil bevare de kompetente myndigheders endelige beslutningsansvar og samtidig støtte nøjagtighed og effektivitet. Ikke desto mindre vil en effektiv digitalisering afhænge af tilgængeligheden af omfattende, ajourførte oplysninger om lovregulerede erhverv og kompetente myndigheder, hvilket betyder, at de spørgsmål vedrørende sammenhæng i oplysningerne, der er beskrevet ovenfor i punkt 3.1, skal løses.

6. Konklusioner

De retlige rammer, der regulerer anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer i EU, fungerer generelt godt. De giver et klart retsgrundlag for mobilitet, især i stærkt regulerede og mobile sektorer såsom sundhedspleje, ingeniørvirksomhed, arkitektur og uddannelse. Ved at fastsætte fælles regler har direktivet mindsket usikkerheden for erhvervsudøvere, der ønsker at arbejde i en anden medlemsstat, og givet værtsmyndighederne en struktureret procedure for anerkendelse, hvilket er blevet bredt anerkendt af interessenterne. Mellem 2020 og 2024 blev der truffet omkring 185 000 afgørelser med henblik på etablering. Dette antal positive afgørelser, hvoraf mere end 140 000 vedrører væsentlige sektorer som sundhedspleje og uddannelse, viser direktivets afgørende støtte til erhvervsmæssig mobilitet på det indre marked.

Det er altafgørende at bevare tilliden til ordningen. En streng håndhævelse, løbende ajourføringer for at afspejle den seneste videnskabelige og uddannelsesmæssige udvikling, løbende uddannelse, vejledning, erfaringsudveksling og et stærkt administrativt samarbejde er afgørende for at opretholde denne tillid. Dette er et fælles ansvar for Kommissionen og de kompetente myndigheder i medlemsstaterne. Opretholdelsen af denne tillid afhænger også i afgørende grad af en effektiv anvendelse af advarselsordningen til udveksling af kritiske oplysninger om erhvervsudøvere, der kan udgøre en risiko for patienters og mindreåriges sikkerhed.

Direktivet har vist sig at være fleksibelt og lydært over for den nye videnskabelige og uddannelsesmæssige udvikling i medlemsstaterne. Beføjelserne i den lovgivningsmæssige ramme har gjort det muligt at ajourføre

mindstekravene til uddannelse og listerne over faglige titler uden fuldstændige lovgivningsmæssige revisioner. En udvidet anvendelse heraf kunne bane vejen for hurtigere ajourføringer. Dette skal dog afvejes i forhold til behovet for yderligere forenkling, lovgivningsmæssigt tilsyn og inddragelse af interessenter for at bevare legitimitet og accept.

Selv med de gældende retlige rammer er erhvervsmæssig mobilitet i det indre marked fortsat hæmmet af barrierer. Nogle af disse skyldes forskellene i de nationale lovgivningsmæssige rammer og kan ikke løses alene gennem lovgivningsmæssige tiltag på EU-plan. Under visse betingelser kan en udvidelse af den automatiske anerkendelse til at omfatte yderligere erhverv ved hjælp af fælles uddannelsesrammer dog være en farbar vej. Arbejdet på dette område pågår i øjeblikket. Der er desuden stadig mulighed for at forbedre formidlingen af konsekvente og pålidelige oplysninger til ansøgerne samt for at forenkle og effektivisere anerkendelsesprocedurerne gennem målrettede indsatser. Erhvervsudøvernes erfaringer viser, at anerkendelse stadig kan være en kompleks og tidskrævende proces som følge af langvarige procedurer, uensartet digitalisering og omfattende dokumentationskrav.

Ved at udnytte digitaliseringens potentiale kan anerkendelsesprocesserne blive hurtigere og mindre besværlige. Ved brug af digitale værktøjer kan procedurerne strømlines, den administrative byrde reduceres, og både ansøgere og kompetente myndigheder kan få en problemfri oplevelse. Fuldt elektroniske og interoperable procedurer, herunder anvendelse af digitale beviser, der er sikre og maskinlæsbare, kan muliggøre øjeblikkelig verifikation af kvalifikationer og i væsentlig grad reducere behandlingstiden under de forskellige anerkendelsesordninger for både ansøgere og kompetente myndigheder. En sådan modernisering, forenkling og forbedret gennemførelse vil ikke blot afhjælpe den nuværende ineffektivitet, men også bane vejen for en mere integreret og fleksibel ordning for anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer i EU. Dette er afgørende for, at mobile erhvervsudøvere kan trives og høste fordelene ved det indre marked, for at virksomheder kan få adgang til de talenter, de har brug for, for at innovation kan spredes, og for at produktiviteten kan øges.